

Medietilsynet
NORWEGIAN MEDIA AUTHORITY

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 OSLO

SAMFERDSELSDEPARTEMENTET	
AVD./SEK.: PTS	S. BEH.: TKB
16 AUG. 2007	
S. NR.: 05/1563-50	AVSKREVET:
ARKIV: 8456	

Vår ref.: 07/987-5/SL

Deres ref.: 05/1563-TKB

Dato: 15.08.2007

Høringsuttalelse om endringer i ekomforskriften, ekomloven mv.

Medietilsynet takker for Samferdselsdepartementets invitasjon til å levere høringsuttalelse på rapport om revisjon av regelverket knyttet til fellesfakturerte tjenester.

Medietilsynet har som oppgave å bidra til å øke barn og unges kunnskap om levende bilder og digitale medier. I tillegg har Medietilsynet et særskilt ansvar for å beskytte barn og unge mot skadelig innhold fra levende bilder. Medietilsynet har kompetanse til å vurdere innhold i forhold til mulig skadelighet hos barn og unge under 18 år. Dette praktiseres ved å føre tilsyn med sendetidspunkt og programinnhold på tv, jf. § 2-5 og § 2-6 i Kringkastingsforskriften, og gjennom forhåndskontroll og aldersgrensesetting av kinofilm for barn og unge under 18 år, jf. Lov om film og videogram.

SAFT-prosjektet hos Medietilsynet er det nasjonale koordineringsorganet for arbeid med trygg bruk av digitale medier for barn og unge. Medietilsynet og SAFT har siden 2001 vært engasjert i å trygge og sikre barn og unges digitale mediehverdag. Gjennom samarbeid med IKT-næringen, bransjen, forskjellige organisasjoner, statlige organer og europeiske samarbeidsland har SAFT skapt oppmerksomhet og fokus på trygg bruk av digitale medier. Tiltakene har spesielt vært rettet mot skoleverket og foreldrenes ansvar. SAFT har også utarbeidet Barne- og likestillingsdepartementets opprinnelige tiltaksplan for barn og unge og Internett. SAFT og Medietilsynet vil fortsette dette arbeidet i framtiden. Barn og unge er storforbrukere av digitale interaktive medier som mobil og Internett. Den nye digitale hverdagen gir barn og unge store muligheter til kreativ utfoldelse og innhenting av informasjon, men utsetter dem også for nye utfordringer knyttet til kjøpepress, skadelig innhold, internettrelaterte overgrep osv. Dette stiller store krav til teknologi- og innholdsleverandørene, myndighetene, utdanningssystemet og de foresatte slik at innholdet i tjenestene ikke skaper engstelse og uro hos de unge.

Medietilsynet har følgende kommentarer til endringer i ekomforskriften, ekomloven mv.:

1. Aldersregistrering

Medietilsynet støtter forslaget om registrering av alder med henblikk på innholdsregulering av tjenester for barn og unge under 18 år. Registrering av alder vil være helt nødvendig for at tjenestetilbyder og innholdsleverandør skal kunne tilby egnet og uskadelig innhold til mindreårige. I tillegg vil registrering av alder på bruker være avgjørende i en eventuell klagebehandling hvor innholdet skal vurderes opp mot antatt skadelighet på brukeren av tjenesten. Vi vil samtidig minne om at alle mobiltelefonoperatørene i Norge har til hensikt å tillate aldersregistrering på brukerne i løpet av høsten 2007. Dette er en frivillig ordning som kommer som et resultat av et initiativ fra Barne- og likestillingsdepartementet i samarbeid med bl.a. Forbrukerombudet, Post- og teletilsynet, IKT-Norge, SAFT/Medietilsynet med flere.

Medietilsynet støtter forslaget som gir juridisk eier av abonnementet muligheter til å registrere alder på brukere av tjenesten.

2. Innholdsregulering

Medietilsynet er i utgangspunktet positiv til tanken om et særlig vern av mindreårige brukere av fellesfakturerte tjenester, men ser en del problemer med at dette knyttes opp mot straffelovens § 204 og § 382. Medietilsynet vil understreke at omsetning og spredning av pornografi som omfattes av straffelovens § 204, eller grove voldsskildringer som omfattes av straffelovens § 382, er ulovlig i Norge *uavhengig* av alderen på mottakeren/brukeren. Dette betyr at tjenestetilbyder/innholdsleverandør ikke under noen omstendigheter har lov til å distribuere slikt materiale, verken til barn eller voksne. Film som vises og omsettes i næring i Norge blir lovpålagt forhåndskontrollert for aldersgrense mens bransjen selv anbefaler aldersgrenser for videogram/DVD. Forhåndskontroll av innholdstjenester distribuert via Internett- og mobiltilbydere er *ikke* praktisk gjennomførbart eller formålstjenlig grunnet det enorme antallet og tilgjengeligheten på tjenestene. Den selvregulering som mobiloperatørene i Norge legger opp til ved aldersregistrering vil, om den fungerer etter intensjonen, kunne være tilstrekkelig for å begrense lovlig innhold som er rettet mot voksne.

I følge SAFTs barneundersøkelse fra 2006 benyttet barn og unge i alderen 9-16 år mobil og Internett i all hovedsak til distribusjon av innhold som de ikke har betalt for og som faller utenfor mulighetene til alders- og kostnadskontroll. De fleste innholdstjenester som mindreårige benytter seg av på Internett er gratis og lett tilgjengelig, og mye av innholdet er brukergenerert, ofte av barn og unge selv. Tanken om å gi mindreårige et særlig vern mot innhold knyttet til fellesfakturerte tjenester er god, men antakelig av svært liten betydning i forhold til hvilken tilgang barn og unge har til vederlagsfritt innhold.

Medietilsynet mener bransjen bør bestrebe og komme fram til gode løsninger slik at innhold som kan være skadelig ikke tilbys mindreårige.

En form for selvregulering hvor tjenestetilbyder og innholdsleverandør utarbeider forpliktende retningslinjer og kategorisering av innhold i forhold til alderen på brukeren

bør foreligge. Innhold som tilbys barn og unge bør følge klare etiske retningslinjer og prinsipper.

3. Kostnadskontroll

I følge SAFTs barne- og foreldreundersøkelse for 2006 var gjennomsnittsförbruket ved mobilbruk per måned for barn mellom 9 og 16 år på ca. 150,- kroner. Norsk Mediebarometer for 2006 viser at kun 4 prosent av internettbrukerne i alderen 9-15 år bruker Internett til formål som varekjöp, banktjenester osv. Tilsvarende tall for aldersgruppen 16-24 år var 25 prosent.

Medietilsynet støtter forslaget om muligheter for reservasjon mot fellesfakturerte tjenester og muligheter for beløpsgrenser på kjøp av slike tjenester.

Kostnadskontroll vil gi den juridiske eieren (som regel foreldre/foresatte) muligheter til å begrense mindreåriges pengebruk knyttet til slike tjenester. Dette anser Medietilsynet som en alminnelig rett som foreldre/foresatte bør ha for å kontrollere kostnadene knyttet til slike tjenester. En nedre beløpsgrense på 500,- kroner med krav om varsling til juridisk eier ved overforbruk virker som en fornuftig grense ut fra dagens forbruksmønster knyttet til kostnader ved bruk av mobil og Internett.

4. Klageordning

Medietilsynet mener at grunnlaget for en klage må være at en bruker, uavhengig av alder, retter en anmeldelse på ulovlig innhold til politiet. Dette vil fungere på samme måte som i dag ved publikum som reagerer på innhold i DVD-filmer, filmer og bilder distribuert via Internett og dataspill. Dersom politiet er usikker på om innholdet bryter med straffelovens § 204 og § 382 kan de kontakte Medietilsynet for en sakkyndig uttalelse. Medietilsynet mener at dette også bør gjelde ved klager på innhold fra fellesfakturerte tjenester.

Det foreslås i merknader til bestemmelser (vedlegg 2) at Brukerklagenemnda for elektronisk kommunikasjon er sekundært klageorgan for tjenester som ikke gjelder innhold. Klager knyttet til § 5a-6 tredje ledd (innhold som strider mot straffelovens § 204 og § 382) skal rettes til Medietilsynet. Når det gjelder annen type innhold framgår det ikke hvem som er klageorgan. Slik Medietilsynet leser det, er det uklart hvem som skal ta seg av klager for annen type innhold enn det som rammes av straffeloven, dvs. innhold som etter 5a-5 andre ledd kan tenkes å være i strid med ulike regler og lover. Det er grunn til å understreke at Medietilsynet ikke innehar kompetanse til å vurdere om et innhold er i strid med for eksempel personvernloven, lotteriloven og lignende. Det bør derfor komme tydeligere fram i lovteksten hvem som har andrelinjeansvar for klager på annen type innhold enn de som følger av straffeloven.

Medietilsynet mener at klager på innhold levert via fellesfakturerte tjenester som kan bryte norsk lov skal anmeldes til politimyndighet. Dersom politiet er usikker på om innholdet bryter med straffelovens § 204 og § 382 kan de kontakte Medietilsynet for en sakkyndig uttalelse.

Medietilsynet og SAFT ønsker å delta aktivt i det videre arbeidet med å sikre og trygge barn og unges digitale hverdag. utfordringer i den digitale hverdagen til barn og unge vil alltid være til stedet. Dette er et felles samfunnsansvar som best ivaretas med tett og koordinert samarbeid mellom ulike aktører og Medietilsynet/SAFT bidrar gjerne med råd og informasjon i denne sammenheng.

Med vennlig hilsen
Medietilsynet/SAFT

Eva Liestøl e.f.
områdeleder

Stian Lindbøl
prosjektleder SAFT